

323 J. V. SNELLMAN – J. W. G:SON SNELLMAN 26.IX 1864

RA, J. V. Snellmans samling

Käre Broder!

Dina vänliga bref af den 10:e och 24 Augusti äfvensom ett tidigare angående stockförsäljningen ur kronoskogarne har jag på sin tid mottagit.

10 Tit. Biese's ansökning, hoppas jag, har blifvit så snabbt beviljad, som ske kunnat, ehuru jag såsom då åtnjutande semester och varande på landtbygden icke hade att med afgörandet befatta mig.

Det är eljest att beklaga, att ingen inhemsk man kunnat anställas som lärare vid handelsskolan. Den Finska befolkningen har rättvist anspråk att få lära åtminstone hvad till industri handel och sjöfart hör; och om någonstades borde man väl i Uleåborg söka bereda den någon möjlighet dertill. Jag menar ej, att det skall ske nu genast; men möjlighet dertill i en snar framtid borde reserveras. En lärjunge t. ex. från skolan i Jyväskylä är nu utestängd från alla real- navigations- och handelsskolor i landet.

20 Hvad angår reformen i vårt penningväsende, är den utväg, hvaraf densamma varit beroende till vidare stängd. Hypoteksföreningens försök att få utländskt lån hafva till följd af den svåra penningställningen derstädes misslyckats. När denna skall förändras är osäkert. Det ser tyvärr ut, såsom om en allmän penningkris till följd af högt drifven spekulation vore i antågande från England.

Allt hopp om andra utvägar har jag icke uppgifvit. Men utsigterna äro i sanning ringa. Minst verkande härtill är ingalunde den ovilja, som i Ryssland herrskar mot vårt land, och som vår oerhörda tapperhet framkallat. Med så förträffliga opinionsledare, som Tit. Nylander & C:o är detta icke att förundra sig öfver. Framtiden skall uppenbara, huru mycket de motarbetat redan de koncessioner, som dock lyckligtvis erhållits. Men de svårigheter, de upprest mot alla ytterligare medgifvanden återstå att bekämpa – och man kan blott hoppas att en längre tids förlopp skall aflägsna dem. Grunden till det onda äro de förklaringar om Finnarnes färdighet till affall och uppror, som för ett år tillbaka cirkulerade i alla Europas tidningar, utan att de här motsades – tvärtom genom adresshistorierna erhöilo stöd. Öfvertygelsen att de voro sanna kan numera icke borttagas; och denna öfvertygelse är allmän äfven hos Monarkens närmaste Ryska omgifning. Hvarje förslag, som har utseende af en separation i våra affärer från Kejsaredömet, har derföre en säker utsigt att stranda. Med medgifvanden för Finland framom Ryssland står det icke bättre.

40 Att jag icke kan eller bör till någon människa meddela underrättelser om, hvad hemligt hållas skall, finner Du säkert. Vinkar om myntreformen vore af sådant slag, emedan de kunna föranleda spekulationer på densamma. Den är i hvarje fall nog betänklig vid en kurs under pari af 18 à 20 %. När det i Augusti 1863 lyckades att få medgifvande till reformen stod kursen nära pari – och uppgick dertill i September. Då stod ännu planen fast, att den 13 Januari d~~etta~~ år börja med obegränsad silfverutvexling. Hade jag begärt myntreform utan vidare, skulle svaret blifvit: »vänta till Januari». Men då lån begärdes för Hypoteksföreningens lån och för nöden genom missvexten, gick saken igenom. Det var en riksolycka, att Hypoteksföreningen begärde statens garanti – som till ingenting tjenat. Den förstorades af landtdagens

oförståndiga beteende, att förhålla med garantins beviljande och dertill under diskussion knäcka Föreningens kredit, hvad möjligt var – skriket mot hela transaktionen oberäknadt. När jag kom från Petersburg, tackade jag i mitt sinne Gud för den oförtjenta lyckan, att inom första veckorna af min förvaltning hafva fått en så stor affär genomdrifven. Föga kunde jag ana, att Landtdagen skulle ställa den i fråga. Nu måste striden börjas åter från början – om något kan ske och *bör* ske. Den stora kursskilnaden är en verklig fara. Vill Du hafva godhetem meddela mig Dina tankar derom, är jag synnerligen tacksam. *Tjugu* procent i en affär äro pengar. Mången skall icke kunna bära en sådan förlust. Andra skola begagna tillfället att uppgifva sin stat. De på skrala fötter skola draga solidare hus med sig. Allt detta kan förutses – åtminstone något deraf. Utan all ofärd kan det icke aflöpa. Men måste man frukta för större ruin? – det är frågan. Häremot finnes blott ett alternativ – en realisation t. ex. till 90 % – hvarigenom förlusten skulle delas. *N. B.* Detta betraktar jag dock som en omöjlighet – vill icke alls förutsätta det.

Stockförsäljningen ur kronoskogarne är nu reformerad. Så när som på dimensionerna borde den tillfredsställa, men det är orimligt att begära en sådan misshushållning, att alla stycken under 11 tums diameter skola lemnas att förruttna. Så mycket jag vet, är det väl dålig uträkning att i samma last hafva flera dimensioner. Så sades åtminstone i Hull (1847). Det uppgafs såsom enda skäl för det bättre priset på Petersburger än på Ummeljoki vara – att af den förra erhöles ett sortiment i hvar last. Men den ringare varan kan väl skeppas till Medelhafvet och Lübeck m. fl.

Försäljning p^er kubikfot åter är numera en för köparen likgiltig sak, som naturligtvis bjuder sitt pris för minimi-dimension,

Hvad derutöfver går är hans vinst. Det blir väl ännu ett slumpköp för kronan, men dock icke så blindt, som vid försäljning p^er stam. Att enskilda skogsegare sålunda sålt och sälja, kommer sig näst okunnigheten deraf, att kuberingen för dem skulle blifva en särskild kostnad, medan den i kronoskogen sker af därför aflönade tjenstemän.

Det ringa pris, till hvilket afverkning och kubering nu sker, borde förvåna, såsom en vederläggning af spekulanternas tidigare uppgifter på den oerhörda kostnaden, svårigheten att få folk dertill o. s. v. men man förutser, att i Uleåborgs län väl icke lärers bjudas mera än dessa 16 penni p^er stam. Vid senaste auktion bjöds ju fyra penni p^er kubikfot vid Ijo elf? Den ringa konkurrensen lemnar affären helt och hållet i köparens hand. Öfverallt torde väl auktionerna aflöpa dåligt för prisernas och frakternas skuld. Sågegarena kring Saimen köpte dessutom under missvexten så mycket, att de ännu äro försedda med stock.

Af kronan begäres kredit i årtal. Men huru lång kredit har då köparen hos den, enskilda skogsegaren? Kring Saimen betalas det mesta i förskott, förrän stocken är fälld. Längre respit har dock föga att betyda, endast något pris betalas. Förlängd betalningstermin har aldrig vägrats. Men man synes fordra fullkomligt godtycke att taga eller lemna varan. Exemplet att den lemnats, äro icke få.

Att minimipriset blifvit nedsatt med endast 1 penni för 25 mil är icke sannt. Det hör till de många dikterna.

Misstag hafva i skogsförvaltningen skett. Men ehuru lugnt och opartiskt jag betraktar saken, finner jag dem vara sandkorn mot de bergshöga pretensionerna. En reform för det allmänna bästa är ingen lätt sak. De, som hafva dess genomförande sig ålagdt, hafva dervid ingen egen vinning. En forstmästare med 750 r:1 årlig inkomst i all sin

tid, har just icke stor del i denna verdens goda. Är han dock nitisk för statens vinning, behandlas han af dem, som endast se på sin egen vinning, behandlas han af dem, som endast se på sin egen, såsom en utböling, hvilken bör förgöras. Mången gång kan man icke värja sig från att äcklas vid all den egennyttan och likgiltighet för det allmänna i annat än stora ord, hvartill man blir vittne. men det är så verdens gång. Trösten är, att det allt sopas bort, och endast det lilla goda har bestånd samt lagdt grand till grand hjälper menskligheten framåt.

10 Tung finner jag ofta min ställning och motser framtiden endast med en sorgsen resignation. Planer har jag i görandet, men har gjort till regel att icke brådstörta utan först lära känna sakerna i grund. Vore seden en väl grundad öfvertygelse och ihärdigt arbete tillräckliga, skulle det vara en glädje att något kunna uträtta. Men de från alla sidor mötande svårigheterna äro så mångfaldiga och stora, att man hinner mista all fröjd äfven öfver en möjlig framgång.

Helsa hjertligt hustru och barn. Med de mina drager jag mig fram som förut under bekymmer af min ensamma ställning. Jag förblifver med vänskap

broderligen
J. V. Snellman

20 H:fors den 26 Sept. 1864.

324 P. MALM – J. V. SNELLMAN 26.IX 1864, TELEGRAM
HUB, JVS handskriftssamling

30 Senator Snellman
Helsingfors

Warfs bolaget antager willkoren och beder ödmjukast att vid härvarande vaxel contor utbekomma medlen.

Malm

325 J. V. SNELLMAN – E. LÖNNROT
FLS, Elias Lönnrot

40 Käre Broder Lönnrot! Blif ej ledsen öfver min påminnelse. Men jag tror, att till festiviteten samlas väl ett tusental – eller flera tusental. Tänk derföre på att säga ett par tjog ord, som stå något öfver, hvad folket vanligen hör. Ett så kort tal bör i min tanke vara som en inskription – i lapidarstil. Säg orden på Finska – det passar sig bäst. Men säg dem med *mycket hög och stark röst*, så att det klingar öfver hela nejden. Säg dem också helt långsamt *mycket långsamt* – långsammare, än den anständigaste prest läser välsignelsen –

Vän Snellman

50